

STYLISTIKA

Literatura (povinná):

F. Novotný: *Historická mluvnice latinského jazyka sv. 2*, Praha 1955, s.266-289, 198-316.

Povinně: § 903-959.

Hrubý, P. - Hrdina, K.: *Cvičebnice jazyka latinského pro vyšší gymnázia a reálná gymnázia*, Praha 1933 (s. 92-109) - frazeologie.

Menge, H.: *Repetitorium der lateinischen Syntax und Stilistik*, 1914, Wolfenbüttel, resp. nové přepracované vydání z r. 2000.

Fürst, Kořínek: §455 dodatek gramaticko stylistický.

Latinská frazeologie (dostupná v naší knihovně):

Otto Schönberg: *Lateinische Phraseologie*, Heidelberg 1955.

idem *Lateinische Phraseologie, für den Schulgebrauch*, bearbeitet, C. Meissner, 1955, Teubner, Leipzig.

Hermes, Eberhard - Meusel, Horst: *Grundwortschatz Latein nach Sachgruppen*, Leipzig 1993.

Habenstein, Ernst - Hermes, Eberhard: *Grund- und Aufbauwortschatz Latein*, Leipzig 1992.

Pocetti, Paolo - Poli, Diego - Santini, Carlo: *Una storia della lingua latina*, Roma 2001.

Menge, H., *Lateinische Synonymik*, Heidelberg 1988.

Doporučená literatura (dostupná v naší knihovně):

Marouzeau, J., *Traité de stylistique latine*, Paris 1962.

G. Maurach: *Lateinische Stilübungen*, ein Lehrbuch zum Selbstunterricht, Darmstadt 1997.

G. Maurach, *Lateinische Dichtersprache*, Darmstadt 1995.

Hrabák, Josef: *Poetika*, Praha: Československý spisovatel, 1977.

Lunelli, Aldo: *La Lingua Poetica Latina*, Bologna: Pàtron editore, 1988.

Menge, Hermann: *Lehrbuch Der Lateinischen Syntax und Semantik* §551 staré vyd. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2000.

Traina, A.- Perini, G. B., *Propedeutica al latino universitario*, Bologna 1998.

Crescendo, F., *Latinitatis sermones*. Guida alla traduzione e brani di prosa latina, Napoli 2003.

Fuhrmann, M., *Die antike Rhetorik*. Eine Einführung, Düsseldorf – Zürich 2003.

Landfester, M., *Einführung in die Stilistik der griechischen und lateinischen Literatursprachen*, Darmstadt 1997.

Referáty:

1. Figury a tropy - ilustrace na básnících;

Landfester, Manfred, *Einführung in die Stilistik der Griechischen und Lateinischen Literatursprachen*, Darmstadt 1997.

G. Maurach, *Lateinische Dichtersprache*, Darmstadt 1995.

Bahník, Václav a kol.: *Slovník antické kultury*. Praha: Svoboda, 1974.

Hrabák, Josef: *Poetika*. Praha: Československý spisovatel, 1977.

Lunelli, Aldo: *La Lingua Poetica Latina*. Bologna: Patron editore, 1988.

Menge, Hermann: *Lehrbuch Der Lateinischen Syntax und Semantik §551 staré vyd.* Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2000.

Novotný, František a kol.: *Základní latinská mluvnice*. Praha: H&H, 1992.

2. Latinské hříčky: (aliterace, polyptoton, satorquadrat, centio).

Hans Weis: *Curiosa* 1939. (zapůjčím)

Sbohem starý Říme, KPP 1983;

Menge H.: *Repetitorium der lat. syntax und stylistik*, Wolfenbüttel 1908, 2000;

Ottův slovník naučný,

Brockhaus Enzyklopädie in Bd. 24, Mannheim 1986-94;

Paulys Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft, resp. Der Neue Pauly;

Brukner J. - Filip J.: *Věšší poetický slovník*;

Nechutová J.: *Středověká latina*.

3. Charakteristika Ciceronova slohu + jak vypadá soudní řeč. Novotný,

Heinrich Lausberg: *Elemente der literarischen Rhetorik*, München 1987.

Menge H.: *Repetitorium der lat. syntax und stylistik*, Wolfenbüttel 1908, 2000;

Jäger G.: *Einführung in die klassische Philologie*, München 1980

J. Kraus: *Rétorika v dějinách jazykové komunikace*, Praha 1981,

idem, *Rétorika v evropské kultuře*, 1988.

Quintilianus: *Základy rétoriky*, Odeon 1985, Praha.

F. Novotný: *Rytmičké poznámky k Ciceronově řeči Cum senatui gratias egit*, Praha 1928.

Tribuni výmluvnosti, Odeon 1974.

Cicerone, *Pro Archia*, a cura di A. Riboldi, Milano 1995.

Cicerone, *Prima Catilinaria*, a cura di M. C. Mottinelli, Milano 1993.

4. Pompejské nápisy: (stručná charakteristika, zkratky, kurzíva, mluvená latina, chyby, vulgarismy, propaganda - volby, reklama, nápisy na předmětech denní potřeby pro soukromé účely - vlastnické Loeb. 196nn)

***Römische Inschriften:* L. Schumacher, Reclam 1988;**

Čtení o antice, Prémie antické knihovny, Praha 1980-1 (Hošek); + CIL IV: např. 7809, 7621, 7989a, 4430, 4397, 4289;

Iscrizioni pompeiane, la vita pubblica, G. O. Onorato, Firenze 1957;

Krenkel W.: Pompeianische Inschriften, Leipzig 1961.

Novotný Doplnky III; Warmington, E.H.: Remains of Old Latin IV, Archaic Inscriptions, ed Page, Loeb.; Sergejenková, M. J.: Pompeje, Praha 1972.

E. Diehl, *Pompeianische Wandinschriften und verwandtes*, Bonn 1910.

Rex Wallace: An Introduction to Wall Inscriptions from Pompeii and Herculaneum. 2005.

5. Catullus: (16, 21, 33, 37 vulgarismy, erotika, komentář k jednotlivým výrazům, viz např. český překlad u Žáčka, případně lze srovnat s vulgárními výrazy v epódách - Horatius, resp. Iuvenalis, Martialis).

Catull: *Sämtliche Gedichte*, L/D 1967, W. Tilgner.

G.V Catullus: *Zahořklé polibky*, Praha 1980;

Catulli Veronensis liber, ed. Martin Schuster, Teubner, Leipzig 1954;

G.V. Catullus: *Láska a svět*, Alois Sredce, Praha 1928;

Hauptwerke der antiken Literatur, München 1976. Paulys Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft pod Catullus.

Pocetti - Poli - Santini: *Una storia della lingua latina* 1999.

Catull. I. Texte (E. Nowotny), Wien 1997.

Catull. II. Kommentar (E. Nowotny), Wien 1997.

Catull und Vagantenlyrik, ed. G. Lachwitz, Orbis Latinus 1986.

Gerhard Fink: *Der kleine Schmutzfink* - unflätiges aus dem Latein Artemis Düsseldorf 2001. Lexicon Eroticon.

6. Neologismy a archaismy Apuleius,

J. Mrázová: *Jazykový rozbor Apuleiových metamorfóz*, dipl. pr. 1974, FFMU; archaismy (Cicero, Sallustius, Seneca); Apuleius, Zlatý osel, přel. F. Stiebitz, Praha 1968; E. Lotko, *Slovník lingvistických termínů pro filology*, Olomouc 1998

7. Petronius: Satyrikon - sermo vulgaris (neologismy, grecismy, vulgární jazyk):

G. B. Conte: *Dějiny římské literatury*;

A. H. Salonius: *Die Griechen und das griechische in Petrons Cena Trimalchionis*, in: Societas Scientiarum Fennica. Commentationes humanarum litterarum, tom II, 1, s 1-338, Helsingfors 1927;

A. Bartoněk: *Funkce řeckých výrazů u římských autorů* - dis. práce.

H. Petersmann: *Petrons urbane Prosa*, Untersuchungen zur Sprache und Text, Wien 1977.

J. Hosner: *Studien zur lateinisch- romanischen Sprachentwicklung am Beispiel der gesprochenen Partien in der Cena Trimalchionis*“ Diss. Bochum 1984.

Pocchetti - Poli - Santini: *Una storia della lingua latina* 1999.

L. Žaková - *Propuštěnci U Petronia a latina v jejich ústech*, 1975.

8. Prosimetrum.

Bartoňková D.: *Prosimetrum, the combined style in Ancient Literature*, Eirene 14, 1976;

eadem: *Prosimetrum, the combined style in Boethius' Work Je consolatione Philosophiae*, Graecolatina et orientalia V, Bratislava 1973; eadem:

Prosimetrum, smíšený styl v díle Juliánově, SPFFBU 18-19, 1973/4.

9. Srovnání stylu Seneka + Cicero: Cicero: Tusc. disp. I, 3, §§5-6, V 2, §5 x Seneca Ad Luc. II ep. xvi §§ 3-4, srovnání dle kritérií: délka vět, větná kompozice, větná obsažnost, spojování vět, rytmičnost, nejč. stylistické prostředky, působení na čtenáře.

Von Albrecht: *Geschichte der röm. Literatur*, 1977;

W. R. John: *Luxuriance and economy: Cicero and the Alien Style*, California 1971.

J. N. Duff: *A literary History of Rome*, 1967;

Anna L. Motto: *Seneca*, Univ. of South Florida 1973.

Fuhrmann, M., *Die antike Rhetorik*. Eine Einführung, Düsseldorf – Zürich 2003.

10. Vulgární latina:

Silviae Aetheria Peregrinatio ad loca sancta, Peregrinatio Hegeriae, Appendix Probi. Einar Loëfstad: *Phil. Kommentar zur Peregr. Aetheriae*; resp. české vydání.

Nechutová: *Středověká latina*.

11. Vulgarismy a jejich funkce u Q. Horatia Flacca, M. Valeria Martiala a D. Iunia Iuvenala.

Martial, Book IX comentary by Ch. Henriskén, vol. I; Uppsala University 1992.

Martialis: *Posměšky a jízlivosti*, překl, doslov. R. Krátký Praha 1995.

Horatius: *Vavřín a réva*, Epody, překl. O. Jiráni, úvod E. Kuřáková, 1972.

Iuvenalis: *Satiry*, přel. a úv. Z. Vysoký, Praha 1972;

G. B. Conte, *Dějiny římské literatury*.

Pocchetti - Poli - Santini: *Una storia della lingua latina* 1999.

Gerhard Fink: *Der kleine Schmutzfink - unflätiges aus dem Latein* Artemis Düsseldorf 2001.

Lexicon Eroticon.

12. Cicero - klasická latina; (klasická latina - charakteristika)

H. Rosén: *Latine loqui*, Trends and Directions in the Crystallization of Classical Latin, München 199 1-31;

Th. Fögen: *Spracheinstellung und Sprachbewusstsein bei Cicero*, Glotta 1999, Bn. LXXV, h. 1-2.

13. Plautův jazyk (obecná char. děl; jazyk, archaismy, zvláštnosti oproti klasické latině, jména jednajících postav; Plautův humor; tradice; co víme o Plautovi: Gellius, Attické noci III, 3. (není ovšem ve slovenském překladu 1987, Tatran, Bratislava, E. Vallová).

Novotný, Hml II,;

J. Wight Duff, A literary History of Rome, London 1960³;

Amfitryon a jiné komedie, V. Businský a kol., Praha 1978,;

Plautus: Aulularia, hrsg. W. Stockert, Teubner 1983.

Poznámky k římským scénikům - ed. F. Stiebitz.

Plautus: Aulularia, hrsg., übers. H. Rädle, Reclam 1978, něm. překlad.

Pultrová-Urbanová-Malá-Šubrt: *Archaická latina*, Praha 2006.

13a Řecké výrazy u Plauta: A. Bartoněk, Funkce řeckých výrazů u římských autorů, FFMU, Brno 1962 (dokt. pr.);

Leo, F.: Plautinische Forschungen zur Kritik und Geschichte der Komödie, Berlin 1912.

